

WIADOMOŚCI SIS / WARSZAWA / - 16 PAŹDZIERNIKA 1989

WARSZAWA. W poniedziałek rano zebrał się Obywatelski Klub Parlamentarny. Tematem spotkania był projekt nowej formuły ustawy indeksacyjnej. Po burzliwej dyskusji, w trakcie której prof. Zawiślak wnioskował o całkowite zrezygnowanie z indeksacji, ostateczne poparcie zdobył wariant indeksacji wyrównawczej. Mówiono także o jednoczesnym, pełnym i comiesięcznym rekompensowaniu wzrostu kosztów żywności dla osób pracujących. Rozwiązanie to wprowadzane mogłoby być od razu po konsultacjach ze związkami zawodowymi.

WARSZAWA. 16 bm. odbyło się kolejne posiedzenie Sejmu. Posłowie dyskutowali nad dwoma wariantami nowej formuły indeksacyjnej. Pierwszy z wariantów zakłada, iż październikowa podwyżka pensji powstałaby przez pomnożenie czerwcowej pensji przez wskaźnik wzrostu cen w III kwartale /wskaźnik ten obliczy GUS/. Natomiast w listopadzie i grudniu przez wskaźnik 0,8 mnożona byłaby pensja z poprzedniego miesiąca. Tą drogą podwyżki otrzymałyby jedynie pracownicy, których pensje od czerwca br. wzrosły mniej, niż wynikałoby to z zasady indeksacji. Drugi wariant, zakłada iż wzrost cen żywności byłby rekompensowany kwotowo, co miesiąc. O takie też kwoty rosłyby emerytury, dodatki rodzinne i wychowawcze. Jacek Kuroń, minister pracy i polityki społecznej, bronił wariantu rządowego podkreślając, iż wprowadzenie drugiego rozwiązania oznacza konieczność wypłacenia ze skarbu państwa 1,5 biliona zł. Poprawki zaproponowała poseł Teresa Liszcz. Po dyskusji, zamkniętej na wniosek posła Matuszewskiego, głos zabrali kolejno: minister Kuroń, który odniósł się do wymienionych zastrzeżeń, projektu konsultacji ze związkami zawodowymi i harmonogramu wprowadzenia indeksacji. Natomiast wicepremier Balcerowicz ukazał sens indeksacji na tle aktualnej sytuacji gospodarczej i rynkowej. "Licząc się z tym, że ilość dóbr na rynku nie zwiększy się w najbliższym czasie - powiedział wicepremier - rząd wysunął propozycję ograniczenia wyścigu płac z cenami. W stosunku do wariantu pierwszego drugi wymagałby podwyższenia deficytu w budżecie państwa o 1,7 biliona zł, pogarszając szanse stabilizacji cen żywności." Wicepremier opowiedział się za wariantem pierwszym. Posłowie opowiedzieli się ostatecznie za wariantem I - rządowym /229 głosów /, za wariantem II głosowało - 10 posłów. Za całą ustawą głosowało 187 posłów, wstrzymało się - 133 osoby. W dalszej części prac Sejmu miały miejsce interpelacje i zapytania poselskie.

WARSZAWA. 16.10. prezydium NSZZ RI'S' wydało oświadczenie, w którym stwierdza, iż nadmierne obciążanie wsi kosztami wychodzenia z kryzysu musi doprowadzić do tego, że rolnicy zmniejszą inwestycje i produkcję. "Rolnicy są gotowi do wyrzeczeń, by poprzeć wysiłki rządu T. Mazowieckiego - czytamy w oświadczeniu. - Wszelkie wyrzeczenia mogą dotyczyć jednak tylko poziomu życia a nie poziomu inwestycji. Rząd powinien być świadom tej sytuacji i uczciwie informować społeczeństwo, że rolnik dla dobra całego kraju musi utrzymać inwestycje na właściwym poziomie. (...) Niektóre pojawiające się ostatnio publiczne wypowiedzi na temat sytuacji na wsi mogą wprowadzić w błąd ludność miejską co do istotnych przyczyn drożyzny i spowodować niepotrzebne konflikty społeczne."

URSUS. 13.10 trwał jednodniowy strajk w ZM "Ursus". Tego dnia strajkowała pierwsza i druga zmiana na wydziale montażu. Strajk kontynuowano w poniedziałek 16.10, po przerwie śniadaniowej dołączył się wydział licencyjny. Strajkujący żądają: wypłacenia za wrzesień

dodatkowo po 100 tys. zł., podwyższenia podstawowej pensji do 300 tys. zł., wypłacania pełnej stawki za przestoje w pracy nie spowodowane przez załogę (dotychczas wypłacano 75%), oraz zapewnienia regularnych dostaw części zamiennych. Strajkuje ok. 200 osób. W przeprowadzonym 16.10 głosowaniu 111 osób opowiedziało się za kontynuowaniem strajku okupacyjnego, 76 za przekształceniem go w rotacyjny, jedna za wstrzymaniem akcji i 2 za ograniczeniem się do pogotowia strajkowego. Dziś odbyło się także spotkanie przewodniczących Komisji Zakładowych "S" ZM "Ursus". Wysłuchano informacji dyrekcji o stanie zakładu oraz o podwyżce cen ciągników o 72%. Jednogłośnie uchwalono strajk. Związek oczekuje decyzji władz państwowych i dyrekcji zakładu w sprawie indeksacji do 20.10, po czym podejmie ewentualne akcje w obronie pracowników. Po zebraniu delegacje przedstawicieli Komisji Zakładowych udały się do strajkujących. W wyniku przeprowadzonego następnie głosowania przerwano strajk na wydziale licencyjnym. Trwa strajk na wydziale montażu.

OLSZTYN. 12.10 odbyło się zebranie organizacyjne olsztyńskiego oddziału Związku Polskich Artystów Plastyków. Stowarzyszenie zawieszono w momencie wprowadzenia stanu wojennego, a następnie - w 1983 r. - rozwiązane pod pretekstem "prowadzenia działalności niezgodnej z przepisami prawa o stowarzyszeniach i statutem ZPAP". Na zebranie przybyli członkowie ostatniego zarządu okręgu, wybranego przed delegalizacją związku. Dokonano wyboru delegatów na walny zjazd ZPAP, który odbędzie się na przełomie listopada i grudnia. Zostali nimi: Bolesław Marschall (prezes wybrany w 1983 r.) i Janusz Kompowski (prezes w kadencji 1980-1983). Zebrani wyrazili opinie na temat nowej formuły działania związku, uwolnionego od stanowiska monopolisty i wolnego od nacisków państwa. Dominowało przekonanie, że ZPAP winien powrócić do przedwojennego wzoru związku twórczego, bliskiego związkowi zawodowemu.

GDANSK. Jak już informowaliśmy, 14.10 odbył się 1. zjazd Ukraińskiego Związku Młodzieży Niezależnej. Program nowej organizacji, oprócz najważniejszego celu, jakim jest szerzenie świadomości narodowej wśród Ukraińców w Polsce, obejmuje też problemy dotyczące wysiedlania ludności ukraińskiej z Bieszczadów w 1947 r. UZMN pragnie skłonić Sejm PRL do publicznego wypowiedzenia się w tej sprawie. W programie zaakcentowano też potrzebę współpracy z polskimi organizacjami niezależnymi, oraz z siłami demokratycznymi na Ukrainie. Zapowiedziano szybkie załatwienie formalności związanych z legalizacją związku. Przewodniczącym UZMN wybrany został Piotr Tyma.

KALISZ. Prezydium Komitetu Obywatelskiego przyjęło oświadczenie w sprawie zwołania lokalnego 'okrągłego stołu'. Czytamy w nim m.in. 'Uważamy, iż udział w tych rozmowach politycznie skompromitowanych organizacji i ich przedstawicieli poważnie osłabi autorytet środowisk lokalnej opozycji demokratycznej.' Zgłoszono też zastrzeżenia natury programowej strony ew. spotkania, uznając iż tematy rozmów winny być pogłębione.

LIPSK. Odbył się tam w ostatnią niedzielę - wiec - zorganizowany przez terenową komisję NSZZ 'S'. Uczestniczyli w nim m.in. senator J.J. Lipski i przewodniczący MKR 'S' Ziemia Radomska - Witold Król. Mieszkańcy miasta zapoznani zostali z sytuacją panującą w kraju i w regionie. Wśród uczestników wiecu dużą grupę stanowili funkcjonariusze SB.

ZWOLEN. 15 października br. zawiązał się Komitet Obywatelski miasta i gminy Zwoleń. Wybrano 10 osobowe Prezydium. Obecny na zebraniu senator J.J. Lipski stwierdził, iż zbliżające się wybory do samorządu terytorialnego będą może ważniejsze od wyborów do Zgromadzenia Narodowego.

RADOM. Od 10 bm. trwa strajk okupacyjny w Zapniowie k / Przysuchy. Dziś po południu w kopalni zjawił się dyrektor i zapowiedział, że postara się w ciągu najbliższych dni przedstawić propozycje finansowe do negocjacji.

RADOM. Nadal trwa akcja protestacyjna zorganizowana przez OPZZ w szpitalu krychowickim w i w wojewódzkim szpitalu w Radomiu.

KATOWICE. Trwa nadal okupacja siedziby PRON przez grupę KPN. W poniedziałek rano przywrócono przerwana 13 października łączność telefoniczna.

OPOLE. 16.10 w Wyższej Szkole Pedagogicznej i Wyższej Szkole Inżynierskiej rozpoczął się z inicjatywy NZS bojkot zajęć studium wojskowego. Studenci żądają m.in. zniesienia obowiązku zaliczenia szkolenia wojskowego jako warunku ukończenia studiów oraz likwidacji szkolenia wojskowego studentek.

12.10, w dniu Wojska Polskiego, grupa młodzieży z Ruchu Wolność i Pokój urządziła happening. Kilkudziesięciosobowa demonstracja z transparentami przeszła ulicami Opola. Jedno z haseł brzmiało: "Lepiej mieć stosunek z jeżem niż dwa lata być żołnierzem."

OPOLE. 14.10. na zaproszenie TZR NSZZ 'S' przebywał w mieście sekretarz ambasady USA w Warszawie Greg Garland. Spotkał się z działaczami Zarządu, Stowarzyszenia Ruchu Obywatelskiego Śląska Opolskiego i dziennikarzami nowopowstałego pisma 'Nowiny Opolskie'. Gościa poinformowano o sytuacji w regionie i nowych inicjatywach podejmowanych przez niezależne środowiska. Przedstawiono również sugestie dotyczące pomocy gospodarczej - na opolszczyźnie istnieje tradycja funkcjonowania małych zakładów przetwórstwa spożywczego; najcenniejsza byłaby pomoc w postaci usprzętowania małych gminnych masarni i zakładów przetwarzających na miejscu produkty rolne.

OPOLE. Dwie placówki w Opolu wydają bezpłatną zupę dla potrzebujących. Powstały one z inicjatywy PCK i działają przy barach mlecznych. Sekcja Emerytów i Rencistów przy Tymczasowym Zarządzie Regionu NSZZ 'S' zaoferowała pomoc w zbieraniu funduszy potrzebnych na ten cel.

WARSZAWA. W ubiegłym tygodniu odbył się Zjazd przedstawicieli 19 Komisji Zakładowych NSZZ 'S' pracowników RSW. Wybrano niepełny skład Komisji Krajowej, pozostawiając miejsce dla reprezentantów poligrafii. Przewodniczącym został Mirosław Religo z Oddziału w Brzegu. W dniu 19 bm. odbędzie się Prezydium, na którym opracowany zostanie opracowany plan działania TKK na najbliższą przyszłość. Zainteresowane Regiony proszone są o kontakt pod nr. tel. 20-12-71 w. 540, telex 813462 w Warszawie lub do Marii Szmidt 27-22-02, tlx. 0522200 w Olsztynie.

WSCHODNIEUROPEJSKA AGENCJA INFORMACYJNA

PRAGA. 14 października odbył się zjazd wojewódzkich delegatów oficjalnej czechosłowackiej Partii Ludowej. W przyjętym oświadczeniu

uczestnicy zjazdu głoszą powstanie procesu odnowy w partii, odnoszą się krytycznie do dotychczasowego kierownictwa, które straciło zaufanie członków odchodząc zbyt daleko od podstawowych założeń partii. Uczestnicy forum domagają się odnowy chrześcijańskich, demokratycznych zasad, stwierdzając, że religia nie jest osobistą sprawą każdego człowieka, ale istotnym składnikiem życia duchowego narodu. Jednocześnie w czechosłowackiej Partii Ludowej prowadzona jest akcja zbierania podpisów pod żądaniem zwołania zjazdu partii we wcześniejszym terminie tj. w 1990 roku.

Karta 77 wydała oświadczenie w związku z przypadającą na 27 października rocznicą odzyskania przez Czechosłowację niepodległości, w którym stwierdza, że i dzisiaj Czesi i Słowacy powinni kierować się ideałami demokratycznymi, które towarzyszyły powstaniu państwa czechosłowackiego w 1918 roku. Władze nie zgodziły się na udostępnienie miejsca, w którym mogłyby się odbyć niezależne obchody rocznicy.

15 października w księgarni Karola Capka w Pradze odbyła się towarzyska uroczystość wręczenia nagrody tej księgarni w postaci kalamarza z połączonym piórem Vaclavowi Havlowi.